

A főszerkesztő előszava

Folyóiratunk hatodik számát tartja kezében a Tisztelt Olvasó. Ez a füzet – akárcsak a szokásosnál korábban megjelenő, 2014/2. lapszám – a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának története szempontjából nevezetes, jubileumi évben jelenik meg, hiszen 1914-ben, éppen 100 éve indult a jogászképzés a Debreceni Egyetemen. Ezúttal tíz írásművel (kilenc tanulmánnyal és egy recenzióval), valamint a szokásos annotációs rovattal igyekszünk elnyerni Olvasóink tetszését.

Tóth Gábor Attila a szólásszabadság kérdéskörének egyik legégetőbb, legvitatottabb elemével, a gyűlöletbeszédrel foglalkozik. A nagy szakirodalommal bíró dilemma megvilágításához új szempontokat szolgáltatva arra hívja fel a figyelmünket, hogy a szóláskorlátozó szabályozás antidemokratikus és alapjogsértő tendencia része, amikor nem a hátrányos helyzetű, sérülékeny társadalmi csoportok tagjait védi, hanem a többségi, hatalmi pozícióban lévőket. Ilyen értelemben a szerző „nem kevesebb, hanem több szólást pártol”. Folyóiratunk eddigi történetének legnépesebb szerzőgárdája – *Balogh Zsolt György, Kiss Attila, Polyák Gábor, Szádeczky Tamás és Szőke Gergely László* – rámutatnak, hogy a privát szférát erősítő technológiák milyen fontos – szabályozó – szerepet tölthetnek be a személyes adatok védelmére vonatkozó jogi szabályozás érvényesülésében. A jog elsődlegességének elismerése mellett a külön, jogszabályi rendezés helyett inkább a megfelelő gyakorlatban, az önszabályozási mechanizmusokban, belső szabályzatokban látják a jövő útját. *Háger Tamás* a nyilvánosság alapelveinek érvényesülését a tisztességes eljárás egyik garanciájaként vizsgálja a büntetőperben. A nyilvánosság korlátozására és kizárására, illetőleg az alapelv megsértésének jogkövetkezményeire is kitérve rámutat arra, hogy a tárgyalás, a bizonyítás zavartalansága érdekében jogszabály-módosítások is indokoltak lehetnek, hiszen a modern világ technikai fejlettsége, a tárgyalások médiatudósítása új dimenzióba helyezi a klasszikus jogintézményeket. *Szilágyi Bernadett* az egyházfinanszírozás egyik meghatározó hazai intézményével, az adózók által felajánlható egy százalékok kérdésével foglalkozik. A különböző finanszírozási modellek (nemzetközi példák), valamint a gyakorlati problémák tükrében értékeli a szabályozást, megállapítva, hogy azzal nem sikerült elérni az egyházak célul tűzött függetlenségét a központi költségvetéstől. A szerző megoldásként több lehetőséget is elének vetít (pl. a költségvetési kiegészítés eltörlését vagy az olasz minta követését). *Varga Judit* tanulmánya arra a kérdésre keresi a választ, hogy vajon hogyan, milyen eredménnyel, illetve tanulságokkal sikerült a *Public-Private Partnership* intézményét adaptálni helyi önkormányzati szinten. Az államok a rendelkezésükre álló erőforrások korlátozottsá-

ga okán kénytelenek a közfeladatok biztosítása során a hagyományostól eltérő, alternatív módszerekkel élni, azok segítségével saját forrásaikon kívüli kapacitásokat is bevonni – ezek egyikéről esik itt szó, a tények tükrében. *Pallagi Anikó* az új Büntető Törvénykönyvnek a büntethetőségi korhatárral kapcsolatos rendelkezései előzményeit, indokait és esetleges módosításának a lehetőségeit járja körül. Kiindulópontja, hogy a kedvezőtlen bűnözési statisztika hatására már az 1990-es évektől megindult a gondolkodás a büntethetőség alsó korhatárának a tizenkettedik életévre történő leszállításáról. Számos érv és ellenérv segítségével rávilágít arra, hogy az nem idegen sem a hazai, sem pedig az európai büntetőjogi szabályozástól. *Irk Ferenc* a hatalom és a bűnözés összefüggéseinek a bemutatása során általában a hatalombűnözésnek, ezen belül az állam által elkövetett bűncselekményeknek a körülhatárolására tesz kísérletet. Túlnyomóan a nemzetközi szakirodalom felhasználásával foglalkozik a hatalmi, illetve állami deviancia speciális vonásaival és a hatalombűnözés áldozatainak jellemzőivel.

Marinkás György az afrikai emberi jogvédelmi mechanizmusoknak az őslakos népekre való kiterjesztését vizsgálja. Mint rámutat, a folyamat igazi nehézsége abban állt, hogy az afrikai országok frissen kivívott szuverenitásukat féltették attól, hogy a jogok szeparatista mozgalmak melegágyává válhatnak. A szerző az emberi jogi intézményeket követően két meghatározó jogesetet és azok utóéletét mutatja be. *Szilágyi János Ede* a hazai víziközmű-szolgáltatók integrációjának a jogi kérdéseire irányítja figyelmünket. A korábban jelentős magánvállalati érdekeltséggel és elaprózottsággal jellemezhető szektorban az integrációval egyidejűleg az állam, illetve az önkormányzatok szerepkörének az erősítése is zajlik, ami elemzésre méltó megoldásokkal és következményekkel jár több jogterületen is. Az elméleti közeg felvázolását követően a szerző túlnyomóan a már lezajlott engedélyezési eljárások gyakorlati problémáira koncentrálna.

Végül a Szemle rovatban *Bujdos Ágnes* az egyik szerzőnk, Szilágyi János Ede vízjoggal foglalkozó, 2013-ban közzétett monográfiáját ismerteti.

A füzet hátoldalán szereplő latin bölcsesség: *Nulla lex satis commoda omnibus est*. Jelentése: egy törvény sem kedves mindenkinek. Úgy véljük, hogy olyan időkben, amikor laikus és szakmai fórumokon egyaránt sok szó esik a törvények megfelelőségéről, s folyóiratunk hasábjain is gyakran kritikus, más szerzők munkájával is vitatkozó álláspontok jelennek meg, különösen időszerű, hogy felelevenítsük. A hátsó borítón elhelyezett képpel pedig – tizennégy év után – búcsúzunk megszokott kari épületünkől. Következő lapszámunk megjelenésekor ugyanis már egy másik, nagyobb épület biztosít számunkra – reményeink szerint – kényelmesebb elhelyezést (továbbra is a Kassai úti Campuson).

Debrecen, 2014 tavaszán

A szerkesztőség nevében:
Fodor László